

ฉบับที่ 73/2562

**เรื่อง ผลการประชุมร่วมกันระหว่างคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และ
คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) วันที่ 16 ธันวาคม 2562**

ธนาคารแห่งประเทศไทยเปิดเผยผลการประชุมร่วมกันระหว่าง กนง. และ กนส. วันที่ 16 ธันวาคม 2562 เพื่อติดตามและประเมินเสถียรภาพระบบการเงินไทย โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

ที่ประชุมเห็นว่าระบบการเงินไทยโดยรวมมีเสถียรภาพ ธนาคารพาณิชย์ (ธพ.) และธุรกิจประกันภัย มีเงินกองทุนอยู่ในระดับสูง อย่างไรก็ตาม ระบบการเงินไทยยังคงมีจุดที่สะสมความเปราะบางภายใต้แนวโน้มเศรษฐกิจโลกและไทยที่ชะลอตัว และภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำต่อเนื่องเป็นเวลานาน โดยที่ประชุมให้ความสำคัญกับประเด็นหลัก 4 เรื่อง ดังนี้

1) สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่ในช่วง 9 เดือนแรกของปียังขยายตัว โดยสินเชื่อสำหรับผู้ซื้อที่อยู่อาศัยหลังแรก (ผ่อนสัญญาเดียว) ไม่ได้รับผลกระทบจากหลักเกณฑ์กำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย (มาตรการ loan to value: LTV) โดย LTV ยังทรงตัวในระดับสูง อย่างไรก็ตาม สัญญาณการเก็งกำไรและความไม่สมดุลในตลาดอสังหาริมทรัพย์ปรับลดลงสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรการ LTV กล่าวคือ (1) สถาบันการเงินมีมาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อที่รัดกุมขึ้น สะท้อนจากค่าเฉลี่ย LTV ที่ลดลงสำหรับการกู้ซื้อที่อยู่อาศัยสัญญาที่ 2 ขึ้นไป (2) การเก็งกำไรชะลอลง สะท้อนจากจำนวนบัญชีสินเชื่อปล่อยใหม่สัญญาที่ 2 ขึ้นไปของ ธพ. ที่ลดลง โดยการลดลงในไตรมาสที่ 3 มีสัญญาณชะลอลงจากไตรมาสที่ 2 และ (3) ผู้ประกอบการอสังหาริมทรัพย์ชะลอการเปิดขายโครงการใหม่ การปรับตัวนี้จะช่วยให้อุปทานคงค้างปรับลดลงต่อไปและตลาดที่อยู่อาศัยเข้าสู่ภาวะสมดุล อย่างไรก็ตาม คาดว่าจะเห็นอุปทานคงค้างในบางพื้นที่ลดลงช้ากว่าตลาดโดยรวม เพราะได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของอุปสงค์ต่างชาติและมีอุปทานคงค้างอยู่ในระดับสูงตั้งแต่ก่อนมาตรการ LTV มีผลบังคับใช้ อีกทั้งผู้ประกอบการรายเล็กปรับตัวได้ช้ากว่าผู้ประกอบการรายใหญ่ ที่ประชุมจึงเห็นควรให้ติดตามการปรับตัวของตลาดที่อยู่อาศัยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาวะอุปทานคงค้างในตลาดอาคารชุดซึ่งอุปทานใช้เวลาปรับตัวนานกว่าแนวราบ

2) สถานการณ์หนี้ครัวเรือนและสินเชื่อธุรกิจ SMEs ยังคงน่ากังวล โดยสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP อยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ส่วนหนึ่งเพราะ ธพ. และผู้ประกอบการการเงินที่มีใช้ธนาคาร (non-banks) ยังขยายการปล่อยสินเชื่อให้กับครัวเรือน โดยเฉพาะสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล จึงต้องติดตามครัวเรือนบางกลุ่มที่มีฐานะทางการเงินเปราะบางมากขึ้น โดยเฉพาะครัวเรือนที่อ่อนไหวต่อปัจจัยลบด้านรายได้ เช่น จากการจ้างงานและชั่วโมงการทำงานที่ลดลง ขณะเดียวกัน คุณภาพของสินเชื่อธุรกิจ SMEs ต่ำลงต่อเนื่อง โดยปัญหาสินเชื่อต่อคุณภาพเริ่มขยายวงจากธุรกิจขนาดเล็กซึ่งเดิมมีความเปราะบางสูงไปสู่ธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

ภายใต้ภาวะที่เศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวและธุรกิจต้องเผชิญการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ที่ประชุมเห็นว่า การดูแลปัญหาหนี้ครัวเรือนและธุรกิจ SMEs ต้องบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และต้องดำเนินการแบบองค์รวมทั้งในเชิงป้องกันและเชิงแก้ไข รวมทั้งต้องให้ความสำคัญกับการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหาอยู่เดิม โดยที่ผ่านมามาตราการแห่งประเทศไทย (ธปท.) ขอความร่วมมือจากสถาบันการเงินปล่อยสินเชื่ออย่างเหมาะสมตามความสามารถในการชำระหนี้และการดำรงชีพของผู้กู้ รวมทั้งขอให้ดูแลลูกหนี้

ตั้งแต่เริ่มเห็นสัญญาณความสามารถในการชำระหนี้ที่ด้อยลงเพื่อไม่ให้กลายเป็นหนี้เสียในอนาคตและเร่งปรับโครงสร้างหนี้ของลูกหนี้ SMEs กลุ่มที่มีศักยภาพแต่ขาดสภาพคล่องชั่วคราวเพื่อให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้นอกจากนี้ ธพท. ร่วมกับบริษัท บริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด ขยายขอบเขตโครงการคลินิกแก้หนี้ให้ครอบคลุมลูกหนี้ที่มีเจ้าหนี้รายเดียวและที่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีด้วย ในระยะต่อไป ที่ประชุมเห็นควรศึกษาหาแนวทางเพิ่มเติมเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่มีศักยภาพในวงที่กว้างขึ้น

3) ภายใต้ภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำต่อเนื่องเป็นเวลานาน พบการสะสมความเปราะบางทั้งด้านการระดมทุนและพฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น (search for yield) กล่าวคือ (1) ภาคธุรกิจออกตราสารหนี้ที่ให้ผลตอบแทนสูง (high-yield bonds) เพิ่มขึ้นในภาวะที่ ธพท. รมัลดระวางการปล่อยสินเชื่อแก่ธุรกิจ และกองทุนตราสารหนี้ที่มีกำหนดอายุโครงการ (term funds) ที่ลงทุนต่างประเทศมีการลงทุนกระจุกตัวสูงในบางประเทศและผู้ออกตราสารบางราย ซึ่งส่วนใหญ่ของตราสารเหล่านี้ถือครองโดยนักลงทุนบุคคลซึ่งอาจไม่ได้รับข้อมูลความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จึงได้ยกระดับการกำกับดูแลกองทุนรวมและการออกตราสารหนี้ รวมทั้งมีการติดตามอย่างใกล้ชิด โดยปรับหลักเกณฑ์การเสนอขายและการให้ข้อมูลผลิตภัณฑ์ทางการเงินแก่ผู้ลงทุน เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับข้อมูลเพียงพอและคำแนะนำที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของผู้ลงทุนแต่ละประเภท และ (2) กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ระดมทุนโดยเฉพาะผ่านการออกตราสารหนี้เพิ่มขึ้น ทำให้ตลาดตราสารหนี้มีความเสี่ยงกระจุกตัวในกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่สูงขึ้น กอปรกับการประเมินความเสี่ยงของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ทำได้ยากเนื่องจากโครงสร้างธุรกิจและการเงินมีความซับซ้อน การดูแลความเสี่ยงในส่วนนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด

ด้านธุรกิจประกันภัยยังเผชิญแรงกดดันด้านการทำกำไรในภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำ โดยในช่วงที่ผ่านมาธุรกิจประกันภัยได้ปรับตัวทั้งด้านสินทรัพย์ลงทุนและการออกผลิตภัณฑ์ที่เน้นความคุ้มครองแทนการรับประกันผลตอบแทนมากขึ้น ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ได้ปรับปรุงเกณฑ์เพื่อช่วยการปรับตัวของธุรกิจประกันภัย ทั้งการปรับเกณฑ์ด้านการลงทุนให้สามารถขยายการลงทุนไปสู่อกภูมิภาคอาเซียน และการให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอแก่ผู้บริโภคเพื่อรองรับการปรับตัวด้านผลิตภัณฑ์ประกันภัยที่มุ่งไปสู่การให้ความคุ้มครองมากขึ้น

4) ความเชื่อมโยงภายในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์เพิ่มขึ้นจากการรับฝากและปล่อยกู้ระหว่างกัน ซึ่งอาจเป็นช่องทางสำคัญในการส่งผ่านความเสี่ยงในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์ ขณะที่พฤติกรรม search for yield ยังมีต่อเนื่อง สะท้อนจากสัดส่วนการลงทุนในตราสารหนี้ภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้น ที่ประชุมจึงเห็นว่าภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องเร่งผลักดันกฎกระทรวงประกอบพระราชบัญญัติสหกรณ์ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ด้านการลงทุน การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านเครดิตและสภาพคล่อง และการก่อหนี้ของลูกหนี้สมาชิก ทั้งนี้ ยังต้องติดตามสหกรณ์ออมทรัพย์โดยเฉพาะกลุ่มที่ขาดสภาพคล่อง ซึ่งอาจมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว

ที่ประชุมประเมินว่าระบบการเงินไทยโดยรวมมีเสถียรภาพ แต่ความเสี่ยงในระยะข้างหน้ายังอยู่ในระดับสูงจากแนวโน้มเศรษฐกิจโลกและไทยที่ขยายตัวชะลอลงและอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำนานขึ้น ซึ่งเอื้อต่อการสะสมความเปราะบางในระบบการเงิน ที่ประชุมเห็นควรให้ติดตามพัฒนาการใน 4 ประเด็นข้างต้นอย่างใกล้ชิด รวมถึงติดตามผลของมาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้วและศึกษามาตรการที่เหมาะสมเพิ่มเติมเพื่อดูแลความเสี่ยงเชิงระบบที่อาจเพิ่มขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ หน่วยงานกำกับดูแลทั้ง ธปท. ก.ล.ต. และ คปภ. จะร่วมกันประเมินและติดตามความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงปรับปรุงและบังคับใช้กฎเกณฑ์การกำกับดูแลให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาที่อาจกระทบกับเสถียรภาพระบบการเงินไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย

23 ธันวาคม 2562

ข้อมูลเพิ่มเติม: ฝ่ายเสถียรภาพระบบการเงิน

โทรศัพท์: 0 2283 6517, 0 2283 7792

E-mail: FSU@bot.or.th

ประเด็นสำคัญจากการประชุมร่วมระหว่าง กนง. และ กนส. วันที่ 16 ธันวาคม 2562

- ระบบการเงินไทยโดยรวมมีเสถียรภาพ แต่ยังคงสะสมความเปราะบางภายใต้แนวโน้มเศรษฐกิจโลกและไทยที่ชะลอตัว และภาวะอัตราดอกเบี้ยต่ำต่อเนื่อง โดยที่ประชุมให้ความสำคัญกับประเด็นหลัก 4 เรื่อง ดังนี้
 - **สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่ในช่วง 9 เดือนแรกของปียังขยายตัว** โดยสินเชื่อสำหรับผู้ซื้อที่อยู่อาศัยหลังแรก (ผ่อนสัญญาเดียว) ไม่ได้รับผลกระทบจากมาตรการ LTV โดย LTV ยังทรงตัวในระดับสูง อย่างไรก็ตาม สัญญาณการเก็งกำไรและความไม่สมดุลในตลาดอสังหาริมทรัพย์ปรับลดลงสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรการ LTV
 - **สถานการณ์หนี้ครัวเรือนและสินเชื่อธุรกิจ SMEs ยังคงน่ากังวล** โดยสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP อยู่ในระดับสูงและอาจเพิ่มขึ้นในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว จึงต้องติดตามครัวเรือนบางกลุ่มที่มีฐานะทางการเงินเปราะบางมากขึ้น โดยเฉพาะครัวเรือนที่อ่อนไหวต่อปัจจัยลบด้านรายได้ ขณะเดียวกัน ปัญหาสินเชื่อต่อคุณภาพเริ่มขยายวงจากธุรกิจขนาดเล็กไปสู่ธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้น
 - **พฤติกรรมแสวงหาผลตอบแทนที่สูงขึ้น (search for yield)** ยังมีต่อเนื่อง ซึ่งอาจนำไปสู่ underpricing of risks กล่าวคือ (1) ภาคธุรกิจออกตราสารหนี้ที่ให้ผลตอบแทนสูงเพิ่มขึ้น และกองทุน term funds ที่ลงทุนต่างประเทศมีการลงทุนกระจุกตัวสูงในบางประเทศและผู้ออกตราสารบางราย โดยส่วนใหญ่ของตราสารเหล่านี้ถือครองโดยนักลงทุนบุคคลซึ่งอาจไม่ได้รับข้อมูลความเสี่ยงอย่างครบถ้วน (2) กลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่มีการระดมทุนผ่านการออกตราสารหนี้เพิ่มขึ้น ทำให้ตลาดตราสารหนี้มีความเสี่ยงกระจุกตัวในกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่สูงขึ้น
 - **สหกรณ์ออมทรัพย์** ความเชื่อมโยงภายในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์เพิ่มขึ้นจากการปล่อยกู้ระหว่างกัน โดยที่ประชุมเห็นว่ายังต้องติดตามสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ขาดสภาพคล่องซึ่งอาจมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว รวมถึงเร่งรัดการออกกฎกระทรวงประกอบพระราชบัญญัติสหกรณ์ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว

สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในช่วง 9 เดือนแรกของปียังขยายตัว ทั้งนี้ ภายหลังจากมาตรการ LTV มีผลบังคับใช้ พบว่าสถาบันการเงิน ครัวเรือน และผู้ประกอบการทยอยปรับตัวในทิศทางที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของมาตรการ

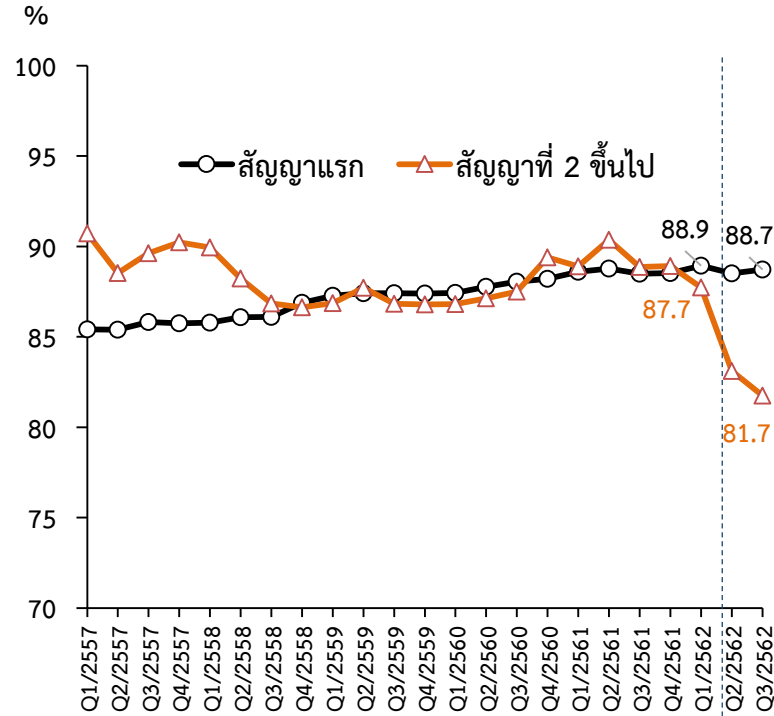
การเก็งกำไรในตลาดอสังหาริมทรัพย์ชะลอลง โดยเฉพาะอาคารชุด สะท้อนจากจำนวนบัญชีสินเชื่ออาคารชุดปล่อยใหม่สัญญาที่ 2 ขึ้นไปของ ธพ. ที่ลดลง

ค่าเฉลี่ย LTV ของการกู้สัญญาที่ 2 ขึ้นไปลดลง สะท้อนถึงมาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อของ ธพ. ที่รัดกุมขึ้น ขณะที่ผู้กู้สัญญาแรกไม่ได้รับผลกระทบ

ยังต้องติดตามภาวะอุปทานคงค้างอาคารชุดในบางพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของอุปสงค์ต่างชาติ และมีอุปทานคงค้างอยู่ในระดับสูง ตั้งแต่ก่อนออกมาตรการ LTV

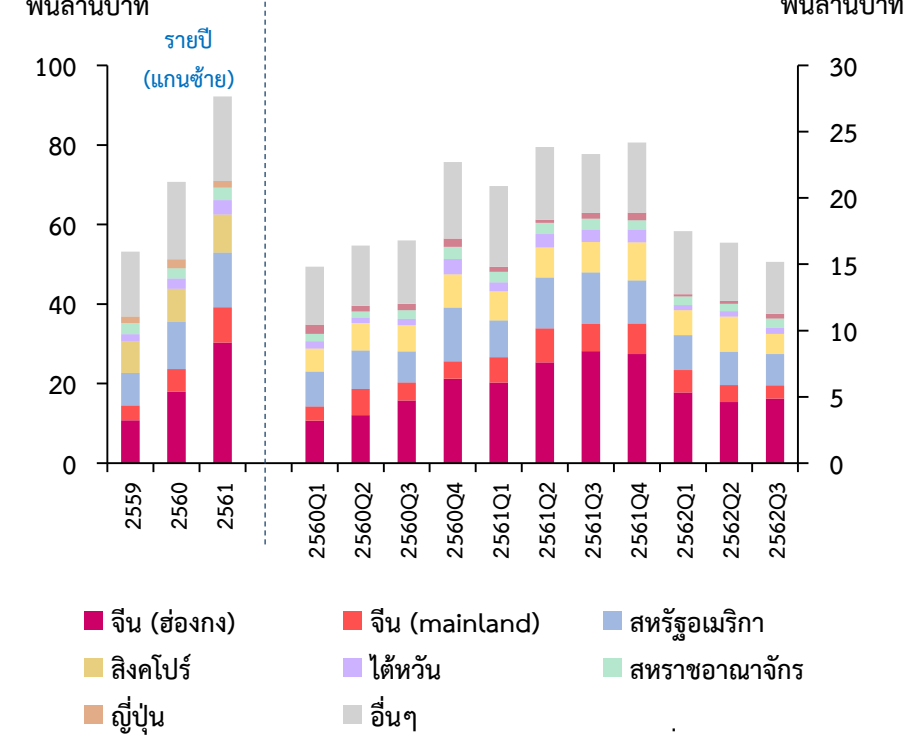
จำนวนบัญชีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่ของระบบสถาบันการเงิน	ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน
ม.ค.-ก.ย. 62	14.0
กู้สัญญาแรก*	8.8
- แนวราบ*	13.5
- อาคารชุด*	-1.0
กู้สัญญาที่ 2 ขึ้นไป*	-19.5
- แนวราบ*	-2.1
- อาคารชุด*	-31.8

ค่าเฉลี่ย LTV แยกตามประเภทสัญญาของระบบ ธพ.

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินโอนจากต่างชาติเพื่อซื้อที่อยู่อาศัยในประเทศไทย

หมายเหตุ: มูลค่าเงินโอนคำนวณจากมูลค่าการขายเงินตราต่างประเทศเพื่อดาวน์หรือซื้ออาคารชุด และมูลค่าการถอนเงินจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ (NRBA) เพื่อซื้ออาคารชุด
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

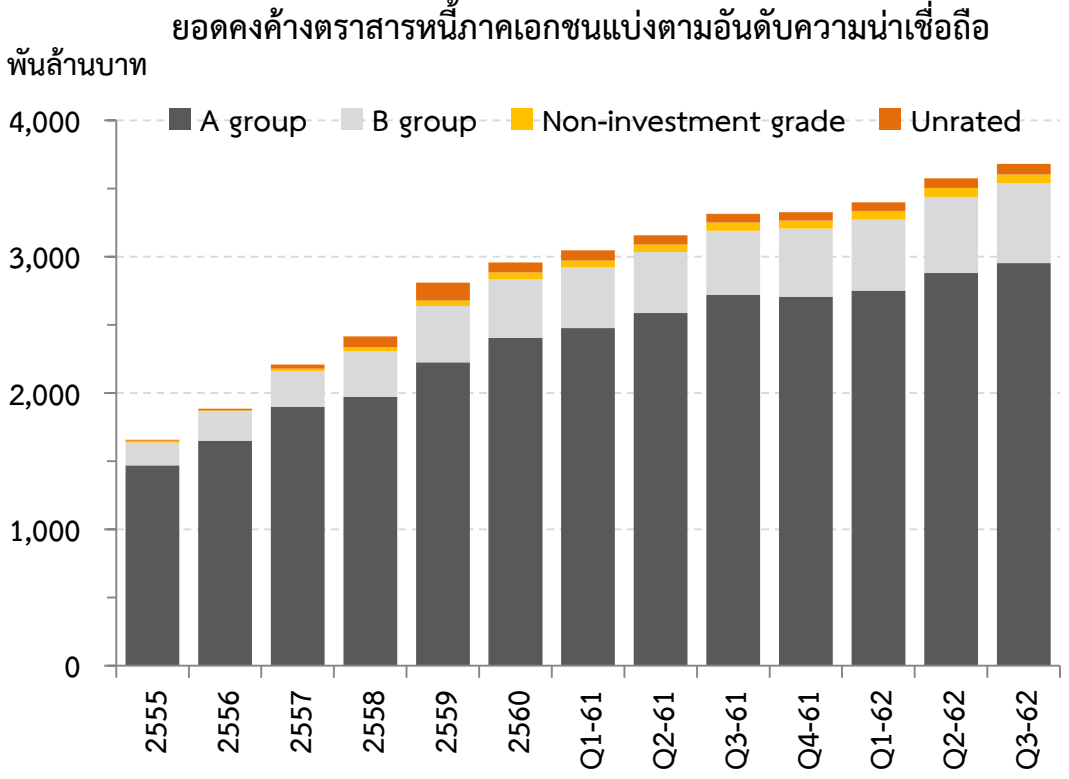
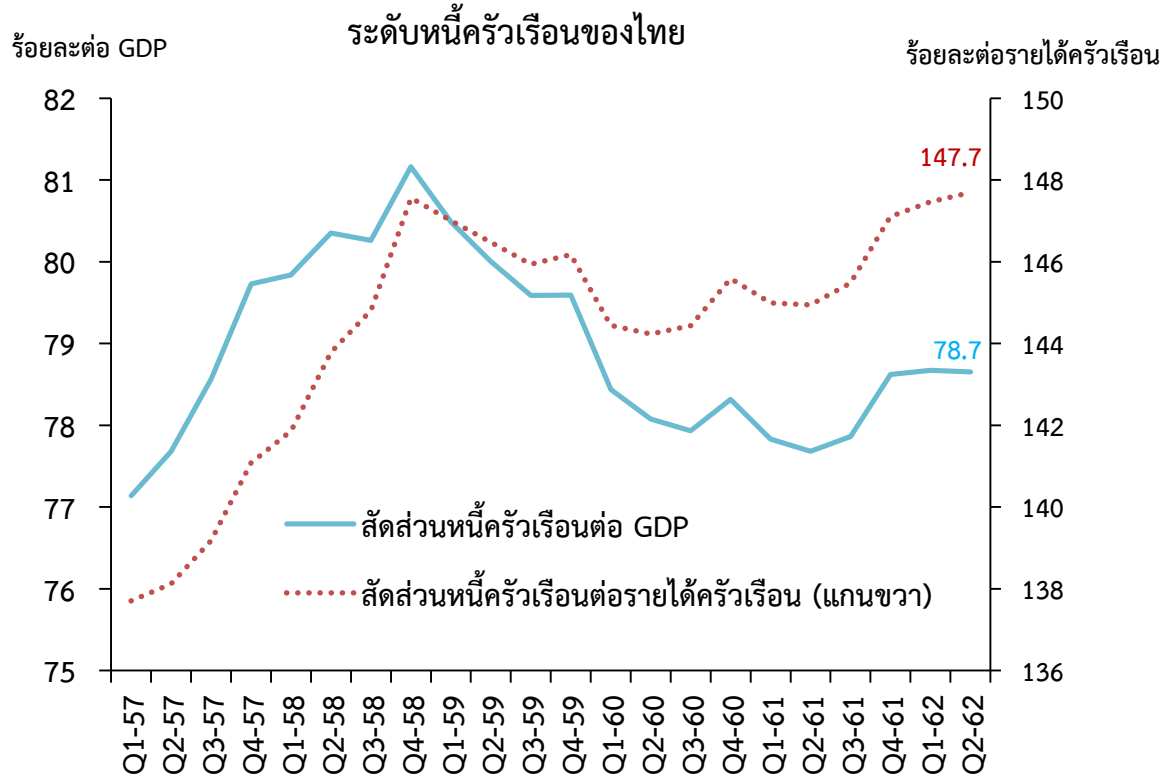
หมายเหตุ: * คำนวณจากข้อมูลสินเชื่อที่มีที่อยู่อาศัยปล่อยใหม่ของระบบ ธพ. เป็นหลักประกันเท่านั้น
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

แนวโน้มเศรษฐกิจโลกและไทยที่ขยายตัวชะลอลงและอัตราดอกเบี้ยที่อยู่ในระดับต่ำนานขึ้น ส่งผลให้ครัวเรือนและ SMEs มีฐานะทางการเงินเปราะบางมากขึ้น ขณะที่พฤติกรรม search for yield ทั้งด้านการลงทุนและระดมทุนจะยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง

สถานการณ์หนี้ครัวเรือนยังคงน่ากังวล โดยสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP อยู่ในระดับสูง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว

ธุรกิจออกตราสารที่ให้ผลตอบแทนสูง (high-yield bonds) ซึ่งส่วนใหญ่ของตราสารเหล่านี้ถือครองโดยนักลงทุนบุคคลซึ่งอาจไม่ได้รับข้อมูลความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์อย่างครบถ้วน

หมายเหตุ: หนี้ครัวเรือน คือ เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนของสถาบันการเงินต่าง ๆ และรายได้ครัวเรือน คือ household disposable income

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ที่มา: สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย (ครอบคลุมเฉพาะตราสารที่จดทะเบียน)